

S. Sayısı : 46

İспенçiyari ve tıbbi müstahzarlar hakkındaki 1262 sayılı kanunun bazı maddelerinin tadiline ve bu kanuna bazı hükümler ilâvesine dair kanun lâiyhası ve Adliye ve Sıhhat ve ictimai müavenet encümenleri mazbatları (1/629)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Dairesi Müdürlüğü

Sayı: 6/1956

10 . V . 1941

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

1262 numaralı İспенçiyari ve tıbbi müstahzarlar kanununun bazı maddelerinin tadili ve bu kanuna bazı hükümler ilâvesi hakkında Sıhhat ve ictimai müavenet vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 7 . V . 1941 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

1262 numaralı ipençiyari ve tıbbi müstahzarlar kanununun bazı maddelerini tadil ve bu kanuna bazı hükümler ilâve eden kanunun mucip sebepler lâiyhası

Hükmü mer'î bulunan 1262 numaralı ispençiyari ve tıbbi müstahzarlar kanununun bazı maddelerinin tadil ve tashihe muhtaç olduğu ve bazı maddelerine yeni hükümler ilâvesi lâzımgeldiği, on iki senelik tatbikat esnasında anlaşılmıştır. İlişik kanun lâiyhasının tetkikinden meydana çıkacağı veçhile kanunun; 2, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 18 ve 19 neu maddelerinde bazı değişiklikler ve bunların bir kısmına bazı ilâveler yapılmış ve ayrı bir madde halinde ve kanuna yeni bir hüküm katılmıştır.

Bunlardan ikinci madde (İспенçiyari ve tıbbi müstahzarlar sınıfından sayılmaması icabeden cisimler) hakkındadır. Bu maddenin (A) fıkrasının son kısmında bulunan (Bakterio - terapiye mahsus mikrop emülsyonları) ifadesi yalnız tedavi maksadiyle hazırlanan mayi, halindeki mikrop müstahleplerine munhasır kalmaktadır. Halbuki tedavi veya korunma maksadiyle toz halinde hazırlanmış bazı maddeler mevcut olduğu gibi birmikrop emülsyonu olmayan ve fakat mikroplardan elde edilen toksinlerle hazırlanıp vikaye maksadiyle istimal edilen anatoksinler gibi koruyucu maddeler de bulunduğundan serum veya aşî mahiyetinde olan bu kabîl cisimlerin tıbbî ve ispençiyari müstahzarlar sınıfından addedilmediği için maddenin (A) fıkrasına;

(Veya bu mahiyette korunma ve tedavi maddeleri) kaydi ilâve edilmiştir.

Maddenin (B) fıkrası aynıyle muhafaza edilmiştir.

Tıbbi gıdaların ve devai sabunları ilâç zümresinden sayılmamaları için bunların kimyevi maddeleri ihtiva etmemeleri icabettiğinden maddenin(C) fıkrasına;

(Ve kimyevi maddeleri ihtiva etmeyen) kaydinin ilâvesine lüzum hissediştir.

Aynı maddenin (D) fıkrasında aynı esaslar muhafaza edilmek şartıyla yalnız bir ifade değişikliği yapılmıştır. Doğrudan doğruya halka satılmaya elverişli olmamak ve münhasıran muhtevi oldukları ilâcın kimyevi ismini taşımak şartıyla yapılan ve Türk kodeksinde şekilleri yazılı olan

basit komprime veya ampul halindeki galenik müstahzarlar ve hususi bir isim altında ruhsatname-si verilmiş olan müstahzarların yalnız kimyevi ismini taşıyan maddeler müstahzar muamelesine tabi tutulmamaları icabetmekte olduğundan tatbikatta yanlışlıklara ve bunları yapanları güçlük-lere mâruz bırakmamak üzere bu hususta mezkûr ikinci maddeye (E) ve (F) başlıkları altında iki fıkra ilâve edilmiştir. Bu maddenin (E) fıkrasında bahsedilen ve Türk kodeksinde şekilleri yazılı olan basit ampul veya komprime halindeki galenik müstahzarlar ruhsatnameye tabi müstahzarlar sı-nıfına girmemekle beraber devai hassaları haiz ilâçları muhtevi bulunmaları itibariyle bu kabîl galenik müstahzarların salâhiyet sahibi olmayan kimseler tarafından halka satılmaları ca-iz olamayacağından galenik müstahzarların da eczanelerle ecza depolarından başka yerlerde sa-tılmasını menetmek için fıkranın son kısmına bu hususta bir hüküm ilâve edilmiştir.

Merkez hıfzıssıhha müessesesinin inkişafıyla serum ve aşı istihzaratı memleket ihtiyacına yete-cek mertebeye varmakta ve elde edilen serum ve aşılardan evsaf itibariyle aranılan mükemmeliyeti ha-iz bulunmakta olduğundan hariçten gelen bu gibi tedavi ve vikaye vasıtaları hakkındaki kontrolü daha ziyade kuvvetlendirmek maksadıyla bu hususta lâzımgelen hükümler de bu maddeye ilâve edilmiştir.

Kanunun yerli müstahzarlardan bahseden beşinci maddesinde bu müstahzarların; tabipler, eczacılar, kimyager ve kendi ihtisaslarına taallûk eden hususatta dış tabipleri tarafından yapılacağı yazılıdır. Kendi ihtisaslarına taallûk eden maddeler için veterinerlerin dahi veteriner müstahzar yapmağa salâhiyetleri esasen prensip itibariyle kabul edilmiş olduğundan, mezkûr beşinci madde-ye bu hususta bir hüküm konulduğu gibi, müstahzar yapan lâboratuvar ve imalâthanelerin vekâle-timizce teftişe tabi tutulmaları için de bu maddenin son kısmına bir hüküm ilâve olunmuştur.

Altıncı madde: Yerli müstahzarlar için ne suretle müsaade alınacağından bahsetmektedir. Bu madde mucibince müsaade alınacak müstahzar hakkında verilmesi iktiza eden malûmat meyanında müstahzarın toptan satış fiyatının da vekâlete bildirilmesi lâzımgelmekte idi.

Müsaadesi alınacak bir müstahzarın perakende satış fiyatının da evvelce haber verilmiş olması halkın menfaati iktizasından bulunduğundan maddenin son kısmına perakende fiyat kaydı da ilâve olunmuştur.

Kanunun yedinci maddesinde: Yerli müstahzarların izin verme şartları yazılıdır. Bir müstahza-ra izin verilebilmek için o müstahzarın formülü itibariyle ticarete çıkarılmasında umumî sıhhat bakımından bir faide bulunması ve uzun bir müddet bozulmağa müsait olmaması ve tahlil netice-sinde formülüne uygun ve bildirilen tedavi vasıflarını haiz olması ve müstahzara verilen ismin de muvafık olması lâzımgelmektedir. Şimdiye kadar mevcut hükümler bu lüzumları temin edemedi-ğinden ve bu suretle basit ve faidesiz şekillerde birtakım kimyevi maddelere hususi isim takarak ve hususi ambalajlarla ticarete çıkarılan birtakım müstahzarlar umumiyetle halkın zararını bâdi ol-duğundan maddeye bu hususlara dair hükümler ilâve olunmuştur.

Kanunun sekizinci maddesi: Yabancı memleketlerde imal edilen müstahzarların Türkiye'ye ithal müsaadesinden bahsetmektedir. Bu madde mucibince ecnebi müstahzarların ithal müsaadesi için eczacılar veya ecza ticarethane sahipleri veya müstahzarı imal eden fabrikası veya lâboratuvarların Türkiye'de mütemekkin vekilleri tarafından usulü dairesinde müracaat yapılmak icabeder. Ecza veya ecza ticarethanesi sahibi olmayan yabancı müstahzarların Türkiye vekilleri eczaneler ve ecza ticarethaneleri için ecnebi müstahzar celbine tavassut etmeğe salâhiyettar iseler de bu kabîl kimse-ler eczacı veya kimyager olmayınca bu müstahzarın evsaf ve muhafaza şartları ve bunların tesirati hakkında hiç bir ilmi fikre sahip olmamaları umumiyetle ilâç ve zehirli maddelerin kontrolü hak-kındaki prensiplere muhalif olduğundan neztlerinde nümune olarak gösterilecek miktardan fazla müstahzar bulundurmaları caiz olamayacağı düşünülmüş ve bu cihetle mezkûr sekizinci maddenin son kısmına bu hususta bir hüküm ilâve olunmuştur.

Müstahzarlar hakkında vekâlete verilen istidanın vürudu tarihinden itibaren iki ay zarfında mu-amenenin intaç edilmesi kanunun dokuzuncu maddesinde tasrih edilmiş ise de bazı ahvalde müstah-zar üzerinde araştırma yapılmasına veya icabında şifai tesirlerinin hayati ve tecrübevi tetkikler

ierasına lüzum hissedilmekte olduğundan, müsaadeye ait muamelenin lüzumu kadar uzatılması zaruri görülmüş ve maddenin son kısmına bu hususta bir hüküm konulmuştur.

Kanunun on ikinci maddesi : İnsulin gibi bazı maddelerin müruru zamanla şifai hassalarını kaybetmeleri veya tebeddül veya tegayyüre uğramaları varit bulunduğu bunların muayyen müddetin müruru hasebiyle bozulduklarını tâyine medar olmak üzere vekâletçe lüzum görülen müstahzarların üzerlerine imal tarihlerinin de konulması zaruri görüldüğünden bu maddeye buna dair hükümler konulmak suretiyle değiştirilmiştir.

Kanunun on üçüncü maddesi : Müstahzarların memnu, olan reklâm şekillerinden bahsetmektedir. Müstahzarların haiz olmadıkları şifahi hassalarını ilân suretiyle nasm zihninde bir takım yanlış telkinler husule getirdiği ve bundan halk sıhhati noktasından büyük zararlar görüldüğü bir çok tecrübelerle malûmdur. Son zamanlarda reklâm sanatı memeketimizde de terakki ederek bu hususta her vasıttan istifade edilmekte ve bilhassa ışıklı ışksız bir takım afişler veya filimler vasıtasıyla lüzumsuz ve hatta bazen zararlı reklâmlar yapılması umumî sıhhat ve halk iktisadiyatı bakımından doğru olamayacağından bazen pek çirkin şekiller alan bu hallere katî bir nihayet vermek üzere bu şekildeki reklâmların gazetelerden başka afişler veya sinema filimleri veya radyolar vasıtasıyla de yapılmasını menetmek üzere maddeye bu vaziyeti teyiden hükümler ilâve olunmuştur.

Kanunun 18 nci maddesinde : Tahlil neticesinde saf ve formulüne muvafık olmadığı anlaşılan müstahzarlar hakkında yapılacak muameleye ait hükümler vardır. Fakat bu hükümler kâfi derecede sarahati haiz olmadığından takibatta hayli müşkülâtı mucip olmakta ve meselâ terkinde bulunması lâzımgelen kıymetli devâi bir maddenin ya bilgisizlik veya menfaat maksadiyle müstahzara konmadığı takdirde yapılan takibatta bu hâdisenin sıhate zararı olup olmadığı veya herhangi bir marazi tesiri mucip bulunup bulunmadığı gibi bir takım tetkiklerle vakit geçirilerek müstahzarın devâi tesirlerini tamamiyle kaybettiği veyahut bu hassanın son derece azaldığı dikkat nazarna alınmamakta ve halkın sıhhati zararına hâdis olan bu vaziyetlerde suçlunun herhangi bir suretle teziyesi güçleşmektedir.

Türk ceza kanununun 395 nci maddesinde nazara alınan ; yenilecek ve içilecek şeyleri veya ilaçları tağşiş, taklit veya tağyir ederek umumun sıhhatine iras olunacak zararlar ruhsatnameye müsteniden yapılan müstahzarların terkinde, saf olmıyan maddeler kullanılması veyahut bunların devai vasıflarını azaltacak veya kaybedecek surette imal edilmiş bulunması hasebile bunu istimal edenlerin sıhhatlerine vukua gelecek zarar arasında bir fark görülmediğinden mevcut mevzuattaki bu boşluğu karşılamak ve bundan başka mesuliyeti, yalnız müstahzarları imal edenlere hasretmek kâfi gelmediğinden bunları bilerek satan veya sattıran veya satılığa arzeden kimselerin de mesul edilmeleri cezalardan beklenen faide ve gayelerin tahakkuku noktai nazarıdan zaruri görülmüş olduğundan maddede bu cihetler de nazara alınmış ve müstahzarları kullananların sıhhatine az veya çok zarar verecek surette yapılması veya satılmasıyla bunları istimal edenlerin sıhhatine zarar iras etmiyecek ve fakat müstahzarın mahiyetini değiştirecek surette imal edilmesi veya satılması veya sattırılması gibi haller arasında bir tefrik yapılmış ve fiil ile ceza beyninde bulunması lâzımgelen nisbet esasları gözönünde tutularak maddeye buna dair hükümler konulmuştur.

Kanunun 19 ncu maddesinde ; bulunan (Ruhsatsız olarak müstahzar imal edip satan veya sattıranlardan) ifadesi bu husustaki ceazın hükmünü sadece ruhsatsız müstahzar imal edipte satanlara ve sattıranlara münhasır kılmaktadır. Halbuki ruhsatsız müstahzar imali başlı başına bir suç olduğu gibi bu kabîl müstahzarların âmili olmıyan kimseler tarafından da satılması ve sattırılması caiz olamayacağından ceza hükmünün bu kabîl kimselere de teşmilini temin için yukarıda bahsedilen ibaresi (Ruhsatsız olarak müstahzar imal edenler veya satanlar veya sattıranlar) şeklinde değiştirilmesi muvafık bulunmuştur. Bundan başka bu maddenin birinci fıkrasının son kısmında bulunan (Ve bu müstahzara vaziyed edilerek mahkemece imhasına dahi karar verilir) ifadesindeki (Dahil) kelimesi zait görüldüğünden maddenin muaddel şeklinde bu kelime çıkarılmıştır.

Hariçten ruhsatsız olarak müstahzar ithal eden veya satan veya sattıranların bu hareketleri, idhali memnu eşya kaçakçılığı mahiyetinde görüldüğünden ve Gümrük kanununun kaçakçılığa müteallik

hükümleri 1918 numaralı kanunun 72 nci maddesiyle ilga edilmiş bulunduğundan maddenin son fıkrası yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir.

Bundan başka gıda maddelerinin ve ilaç makamında kullanılan kimyevi maddelerin taklit veya tağşişi veya muayyen hükümlere uygun olmaması halinde yapılacak takibat ve suçlular hakkında tatbik edilecek cezalar muhtelif kanunlarımızla teyit edilmiş olduğu halde müstahzarların taklidi halinde yapılacak muamele hakkında mevcut hükümler bu gibi mühim suçlara karşı Devletçe tedbir ittihazına kâfi gelmemektedir. Fihakika bu gün müsaadesi alınmış müstahzar sahiplerinin bir kısmı ihtira hakkından istifade etmesini muhafaza için patent almış bulunmakla beraber bir çoğu böyle bir muameleye lüzum göstermediği cihetle müstahzarı taklidi halinde takibata imkân bulunmamakta veyahut nihayet suçlu bu takibattan herhangi bir para cezasıyla yakasını sıyrabilmekte ve şimdi bu gibi taklitçilerle müteamel olan bir takım usullere tebean ekseriya hiç bir maddi ve malî iktidarı olmayan bazı işsiz ve güçsüz takımı bu işleri güya şahsi mesuliyetleri altına aldıklarından asıl zengin ve malî kudrete malik hakiki suçlular bu işten kurtularak arada yalnız muayyen bir ücret mukabilinde ismini veren şahsın mahkûmiyetle beraber para cezası hükmünün tatbikine de imkân kalmamaktadır. Son zamanlarda fiyatı da artmak istidadı gösteren bazı çok kıymetli ve devai hassaları yüksek, iptidai maddelerden mamul müstahzarları taklit fikri pek ziyade yayılmaktadır. Bu taklit yalnız harici şeklin tadilinden ve nihayet müstahzar âmiline zarar verebilecek ve fakat hukuki takibatta önüne geçilebilecek bir sahtekârlıktan ibaret kalsa bunun halk sıhhatine yapacağı fenalık mahdut olacaksa da bir takım fena ruhlu şahıslar taklit ettikleri müstahzarların terki bindeki şifai tesiri hâiz maddelerin yerine tamamiyle tesirsiz ve maddî kıymetleri pek az olan maddeleri ikame etmek suretiyle memleket sıhhatine karşı pek büyük bir suç işlemektedir. Bu suçları cezasız bırakmamak ve bu gibi fena hareketlerin önüne geçmek üzere lâyhaya yeni bazı hükümler ilâvesine lüzum görülmüştür.

Bundan başka bu kanunun birinci maddesi ve ikinci maddesinin (E) fıkrası mucibince münhasıran eczanelerde ve ecza ticarethanelerinde satılması mecburi tutulmuş olan ruhsatnameye tabi müstahzarlarla ruhsatnameye tabi olmayan galenik müstahzarların halka salâhiyet sahibi kimseler tarafından satılması umumî sıhhat bakımından lüzumlu bulunduğu cihetle bu lüzumun ifasını temin için maddenin son kısmına bu hususta cezai hükümler konulması zaruri görülmüştür.

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye encümeni
Esas No. 1/629
Karar No. 65

10 . VI . 1942

Yüksek Reisliğe

İspençiyari ve tıbbi müstahzarlar kanununun bazı maddelerinin tadili ve bu kanuna bazı maddelerin ilâvesi hakkında Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetinin 7 . V . 1941 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyhasının encümenimize havale ve tevdi buyurulması üzerine ihtiva eylediği hükümler tetkik ve müzakere olundu.

Hükümet mucip sebeplerinde beyan ve izah edildiği üzere 1938 senesinde mer'iyet mevkiine

girmiş olan ispençiyari ve tıbbi müstahzarlar hakkındaki kanunun on iki senelik tatbikatında müşahede ve tesbit edilen bazı noksanları ikmal maksadiyle tanzin kılınmış olan lâyihanın 1 - 8 nci maddelerine kadar olan hükümleri sıhhi ve fennî mülâhaza ve esaslara dayanmakta olduğundan daha ziyade Sıhhat ve içtimai muavenet encümeninin ihtisasına taallük eden bu hususların mezkûr encümende bütün şümuliyle tetkik ve müzakere edileceğini gözönünde tutan encümenimiz 8 nci madde ile cezai müeyyide-

lere taallük eden 9 neu, 10 neu ve 11 nei maddeler üzerinde tevakkuf etmeyi faydalı bulmuştur. Lâyihanın 8 nei maddesi müstahzarların reklâm şekillerinden bâhis olan 13 neu maddenin tadiline taallük etmektedir. Müstahzarların haiz olmadıkları şifa hassalarının ilânı suretiyle nasım zihninde birtakım yanlış telkinler husule getirildiği ve bunun halkın sıhhati üzerinde zararları görüldüğü ileri sürülerek bugün mer'î olan 13 neu maddenin, reklâm sanatının son senelerde iktisap eylediği şekiller nazara alınarak, tadili cihetine gidildiği Hükûmet mucip sebepler lâyihasında yazılıdır. 13 neu maddenin bu mülâhaza ve esaslar dahilinde tadilini yerinde gören encümenimiz lâyihanın 8 nei maddesinin «munhasıran tuvalete mahsus olanları» müstesna olmak üzere müstahzarların sabit ve müteharrik sinema filimleri veya ışıklı ve ışısız afişlerle veya radyo ile reklâmlarını mutlak surette meneden fıkrasının bu maksadı aşırğını müşahade ederek 8 nei maddenin bağılı metinde yazılı olduğu veçhile yeni baştan tanzimine reylerin ittifakiyle karar vermiştir. Lâyihanın 9 neu, 10 neu ve 11 nei maddelerinde münderic ceza müeyyideleri bugün mer'î olan hükümlere uygun

olarak tertip ve tanzim edilmiş olduğundan aynen kabul edilmiştir. Lâyihanın birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü maddeleri kanunun tadil edilen maddeleri yerine yeni maddelerin ikamesi suretiyle tesbit edilmiş ise de beşinci, altın-er maddeleri mevcut metinlere birer fıkra ilâvesi şeklinde tanzim olunmuştur. Bu maddelerin Sıhhat ve içtimai muavenet encümeninde tetkiki sırasında tedvin usulüne taallük eden bu farkın beşinci ve altın-er madde metinlerinin lâyihaya aynen dereci suretiyle izalesi muvafık olacağı mütalâa edilmektedir.

Havalesi veçhile Sıhhat ve içtimai muavenet encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reislığe sunulur.

Ad. En. R. N.	M. M.	Kâtip
Zonguldak	Zonguldak	Konya
<i>Şinasi Devrin</i>	<i>Şinasi Devrin</i>	<i>G. Gültekin</i>
Anıtlalya	Balıkesir	Erzinean
<i>N. Aksoy</i>	<i>O. Niyazi Burcu</i>	<i>A. Fırat</i>
Kastamonu		Kocaeli
<i>Abidin Binkaya</i>		<i>Salâh Yargı</i>
Manisa		Rize
<i>A. Tümer</i>		<i>Dr. Saim Ali Dilemre</i>

Sıhhat ve içtimai muavenet encümeni mazbatası

T. B. M. M.

S. İ. M. Encümeni

Esas No. 1/629

Karar No. 5

14 . XII . 1942

Yüksek Reislığe

1262 sayılı ispençiyari ve tıbbi müstahzarlar kanununun bazı maddelerinin tadili ve bu kanuna bazı hükümler ilâvesi hakkında Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetinin 7 . IV . 1941 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Adliye encümeninde müzakere edildikten sonra Yüksek Reislük tarafından Encümenimize havale buyurulmuş olduğundan mucip sebepler lâyihasıyla Adliye encümeni mazbatası, Hükümetin teklif ettiği lâyiha, ve Adliye encümeninin bazı hükümleri değiştirmek suretiyle hazırladığı lâyiha Sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti Müsteşarı hazır bulunduğu halde okundu ve görüşüldü.

İlk esas olarak hükümleri değiştirilen maddelerin, her biri için ayrı bir madde tedvini yerine bundan önce Encümenimizde müzakere ve intaç edilen bir kaç tadil kanununda olduğu gibi bunların hepsinin tek bir madde halinde tedvini daha faydalı olacağı düşünülerek, lâyihanın bu şekilde yeniden yazılması kararlaştırılmıştır.

Bundan sonra maddelerin müzakeresine geçilmiştir. 2 nei maddeyi tadil eden yeni metindeki hükümlerin önce iki zümreye ayrılarak birinin ispençiyari ve tıbbi müstahzarlardan sayılmaması, ancak bunların halkın sıhhati bakımından haiz oldukları ehemmiyet gözönünde tutularak yapılmalarının Sıhhat vekâletinin mü-

saadesine tabi bulunması, ikinci zümreye giren müstahzarların ise esasen Sıhhat vekâleti tarafından verilen müsaade üzerine açılmış lâboratuvarlarda yapılacaklarına göre, bunlar için yeniden müsaade alınması lüzumsuz görülmüş, ve maddenin o kısımları bu esasa göre yeniden yazılmıştır.

Aynı maddeye müstahzarları memlekete müsaadesiz ithal edenler hakkında, bu maddelerin yok edilmesinden ayrı olarak umumî hükümler dairesinde takip yapılacağına dair yeni bir hüküm eklenmesi de uygun görülmüştür.

Hükümetin teklif ettiği yeni 5 nci madde metninin müzakeresinde ispençiyari ve tıbbi müstahzarlardan imalleri teknik bakımından hususi bir ehemmiyeti haiz olanlar için bunları yapan kimselerin işin icabettiği ihtisasa sahip olması lâboratuvarın bu müstahzarları ilmin icabettiği şekilde tetkik ve tecrübe edebilmek için lüzumu olan bütün fennî vasıtalarla teşhiz edilmesi lüzumlu görülmüş, ve bu hususu temin maksadiyle madde metnine yeni bir hüküm ilâve edilmiştir.

Hükümet lâyihasındaki 6 nci maddenin tadiline dair metin bir iki kelimenin düzeltilmesi suretiyle aynen kabul edilmiştir.

7 nci maddenin teklifi edilen yeni metni bir iki kelime ilâvesi suretiyle olduğu gibi kabul edilmiş ancak müstahzar fiyatlarının piyasa icaplarına göre resen Sıhhat vekâleti tarafından değiştirilebilmesi zaruri görüldüğünden maddenin sonuna bunu temin edecek şekilde bir hüküm eklenmiştir.

Sekizinci maddeye Hükümetin teklif ettiği gibi bir madde eklenmesinden maddenin yeni baştan yazılması muvafık görülerek tekmil madde yazılış şekli sadeleştirilmek suretiyle yeniden tanzim edilmiştir.

Aynı usul 9 ncu maddeye de tatbik edilmiştir. 12 nci maddede dil bakımından sadeleştirilmiş, ayrıca tarifnamelerin Türkçe olmaları hususunda sarıh bir hüküm ilâve edilmiştir.

13 ncu maddenin müzakeresinde Adliye encümeninin tesbit ettiği şekil esas olarak kabul edilmekle beraber, elde bir tabip reçetesi bulunmadıkça eczacılardan alınamiyacak ispençiyari ve tıbbi müstahzarlar hakkındaki reklâmların munhasıran tıbbi meemualarda neşri muvafık görülerek maddeye bu hususta yeni bir hüküm ilâve edildiği gibi müstahzarların ilmî vasıfları hak-

kında hazırlanan filimlerin de Sıhhat vekâletinin izniyle ve tensip edeceği yerlerde gösterilmesi lüzumlu görülerek bunu temin edecek yeni bir hüküm ilâve edilmiştir.

Hükümetin teklif ettiği yeni 18 nci madde metninin birinci fıkrası olduğu gibi kabul edilmiştir. Bu maddede zikredilen müstahzarları kullananların sıhhatlerinde ağır yahut hafif bir bozukluk husule gelmesi takdirinde, bu husus için bir müeyyide bulunduğu halde 19 ncu maddedeki halle, Hükümetin teklif ettiği ek maddedeki yazılı halde bir müeyyide bulunmaması, aynı mahiyette muhtelif fiillerden bir kısmının cezalandırılıp, diğer bir kısmının cezasız bırakılması gibi bir vaziyet hâsıl edeceği gözönünde tutularak, bu maddenin ikinci fıkrasının buradan çıkarılıp gerek 18 nci, gerekse 19 ncu maddelerdeki hallerde sıhhatte bir zarar geldiği takdirde bunlara karşı konulacak ceza müeyyidelerinin bir maddede toplanması kanun tedvini bakımından daha uygun görülmüş ve bu hükümleri ihtiva üzere yeniden 2 sayılı ek madde kaleme alınmıştır. Hükümetin teklif ettiği 19 ncu madde metni bir iki kelime düzeltilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Dışarıdan hastaneler, veya tabiplerce tecrübe edilmek veyahut bazı hastaların arzuları üzerine kendilerine tatbik edilmek üzere getirilen ruhsatnamesi alınmamış müstahzarlarla, muhtelif kimseler yahut teşekküller tarafından resmî müesseselerle, âmme menfaatine hâdim hayır müesseselerine hediye edilen kezalik ruhsatnamesi alınmamış müstahzarların gümrük idarelerince memlekete ithallerine Sıhhat vekâletinin müsaade verebilmek salâhiyetini haiz olması lüzumlu görüldüğünden bu esas dair hazırlanan bir madde metni 3 ncu ek madde olarak lâyihaya ilâve edilmiştir.

Lâyihanın öteki maddeleri de okunduktan sonra gerek bu maddeler gerekse, lâyihanın heyeti umumiyesi kabul edilmiş olduğundan işbu mazbatamızla birlikte Yüksek Reisiğe sunuldu.

S. İ. Mu. En. Reisi

M. M.

Ağrı

Kütahya

Dr. H. Kural

Dr. Ali Süha Delilbaşı

Kâtip

Edirne

Ankara

Aydın

Dr. F. Memik

Dr. Taptas

Dr. Ş. Şener

Bilecik

Dr. M. Suner

Bursa

Dr. Refik Güran

Diyarbakır

Dr. Ş. Emed

Burdur

Dr. A. R. Yeşilyurt

Denizli

Dr. H. Berkman

Kastamonu

Dr. T. Aslan

Kırşehir

Dr. H. Ülkü

Konya

Dr. O. Ş. Uludağ

Kastamonu

Dr. R. Saltuğ

Kocaeli

Dr. F. Sorağman

Maraş

Dr. K. Bayizit

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1262 numaralı İspençiyari ve tıbbi müstahzarlar kanununun bazı maddelerini tadil ve bu kanuna bazı hükümler ilâve eden kanun lâyihası

MADDE 1. — 1262 numaralı İspençiyari ve tıbbi müstahzarlar kanununun ikinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Aşağıdaki maddeler ispençiyari ve tıbbi müstahzarlardan sayılmazlar».

A) Sair müessir maddelerle karıştırılmıyan veyahut hususi bir isim altında yapılmıyan her nevi, serum ve aşular veya bu mahiyette korunma ve tedavi maddeleri;

B) Hayati teamüllere mahsus hülâsalar amboseptörler ve bunlara benzer maddeler;

C) İlâç zümresine girmeyen ve kimyevi maddeleri ihtiva etmiyen tıbbi gıdalar ile devai sabunlar;

D) Müessir ve zehirli maddeleri havi olmiyan bütün tuvalet levazımı (Saç suları ve boyaları ile diş tozları, suları ve macunlarından maada);

E) Doğrudan doğruya halka satılmıya elverişli olmamak ve hususi bir isim altında veya yapanın ismiyle anılmıyarak yalnız muhtevi olduğu ilâcın kimyevi ismini taşımak üzere yapılan kodeksde şekilleri yazılı basit komprime, ampül ve emsali galenik müstahzarlar;

Şu kadarki bunların Eczacılar ve eczaneler kanununun 26 ncı maddesi mucibince Sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti tarafından müsaade verilmiş bir müstahzarat laboratuvarında yapılması şarttır. Bu nevi müstahzarların eczanelerle ecza depolarından başka yerlere satılması yasaktır;

F) Hususi bir isim altında ruhsatnamesi verilmiş olan müstahzarların yalnız kimyevi ismini taşıyan muadilleri.

(A) fıkrasında yazılı maddelerin hepsinin veya bir kısmının dışardan memlekete girmesini tahdit veya mene ve memlekete dışardan getirtilecek olanların vasıf ve şartlarını tâyine ve bunları murakabeye Sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti salâhiyettardır. Memnu olduğu halde memlekete giren veya Umumî hıfzı-sıhha kanununun doksan beşinci maddesi hilâfına izinsiz olarak yapıldığı anlaşılan bu gibi mad-

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

1262 numaralı İspençiyari ve tıbbi müstahzarlar kanununun bazı maddelerini tadil ve bu kanuna bazı hükümler ilâve eden kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

SİHHAT VE İÇTİMAİ MUAVENET ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

1262 sayılı ispençiyari ve tıbbi müstahzarlar kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve aynı kanuna bazı hükümler eklenmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 1262 sayılı ispençiyari ve tıbbi müstahzarlar kanununun 2, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13 ve 19 ncu maddeleri aşağıda yazılı şekillerde değiştirilmiştir :

Madde 2. — A) Devai sabunlarla ilâç zümresine girmiyen ve kimyevi maddeleri ihtiva etmeyen tıbbi gıdalar ve saç suları ve boyaları, diş tozları, suları ve macunlarından maada müessir ve zehirli maddeleri havi olmayan bütün tuvalet levazımı tıbbi müstahzarlardan sayılmazlar.

B) Aşağıda yazılı müstahzarlar bu kanunun üçüncü maddesi mucibince alınması meşrut müsaadeye tabi değildirler :

I. Sair müessir maddelerle karıştırılmıyan veyahut hususi bir isim altında yapılmıyan her nevi serom ve aşlar ve bu mahiyette korunma ve tedavi maddeleri;

II. Hayati teamüllere mahsus hulâsalar, amboseptörler ve bunlara benzer maddeler;

III. Doğrudan doğruya halka satılmağa elverişli olmamak ve hususi bir isim altında veya yapanın ismiyle alınmıyarak yalnız muhtevi olduğu ilâcm kimyevi ismini taşımak üzere yapılan kodekste şekilleri yazılı basit komprimeleler, ampuller, tentürler ve her türlü hulâsalar ve emsali galenik müstahzarlar;

IV. Hususi bir isim altında ruhsatnamesi verilmiş olan müstahzarların yalnız kimyevi ismini taşıyan muadilleri.

B bendinin I sayılı fıkrasında yazılı maddelerin hepsinin veya bir kısmının dışarıdan memlekete girmesini tahdit veya mene ve memlekete dışarıdan getirilecek olanların vasıf ve şartlarını tâyine ve bunları murakabeye Sıhhat ve içtîmai muavenet vekâleti salâhiyettardır. Memnu olduğu halde memlekete giren veya Umumî hıfzıssıhha kanununun 95 nci maddesi hilâfına izinsiz olarak yapıldığı anlaşılan bu gibi maddeler Sıhhat ve içtîmai muavenet vekâletince el konularak yok edilir. Bunları hariçten müsaa-desiz ithal edenler hakkında ayrıca umumî hükümler dairesinde takibat yapılır.

Aynı bendin III sayılı fıkrasında yazılı mad-

Hâ.

Ad. E.

delere **Sihhat ve içtimai muavenet vekâletince** el konarak yok edilir.

MADDE 2. — 1262 numaralı kanunun beşinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Dahilde yapılacak ispençiyari ve tıbbi müstahzarları yapmıya; tabibler, eczacılar ve kimyagerlerle ihtisaslarına taallük eden maddeler için veterinerler ve diş tabibleri salâhiyettardır. Ancak bu maddelerin her türlü fenni şartları haiz ve yapılacak müstahzarlar için kâfi tesisatı muhtevi olduğu teftiş neticesinde anlaşılan bir imalâthane veya lâboratuvar da hazırlanması mecburidir. Müessir ve zehirli maddeleri muhtevi müstahzarları imal eden laboratuvarlarda, eczacı veya kimyager bir mesul müdür bulunması lâzımdır.

Bu nevi müstahzarat laboratuvarları veya imalâthaneleri **Sihhat ve içtimai muavenet vekâletinin** teftişine tabidir.»

MADDE 3. — 1262 numaralı kanunun altıncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Beşinci maddede zikredilen şartlar dahilinde yapılacak müstahzarların müsaadesini almak için evvel emirde bir istida ile **Sihhat ve içtimai muavenet vekâletine** müracaat olunur. Bu istida ile beraber müstahzarlardan beş nümune ve cinsi ve miktarları sarih olarak tâyin edilmiş olmak şartıyla müstahzarı terkip eden maddeleri bildiren bir formül ve müstahzarın ambalajına mahsus kap, saire ve tarifname nümune ve suretleri gönderilmeli ve müstahzarın toptan ve perakende satış fiyatları bildirilmelidir.

MADDE 4. — 1262 numaralı kanunun yedinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«İstida ve nünuneler **Sihhat ve içtimai muavenet vekâletince** tetkik ve tahlil edilerek aşağıda yazılı şartların mevcudiyeti halinde izin

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

S. İ. M. E.

delerin Eczacılar ve eczaneler kanununun 26 ncı maddesi mucibince Sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti tarafından müsaade verilmiş bir müstahzarat lâboratuvarında yapılması şarttır. Bu nevi müstahzarların eczanelerle ecza depolarından başka yerlere satılması yasaktır.

Madde 5. — Dahilde yapılacak ispençiyari ve tıbbi müstahzarları yapmağa tabipler, eczacılar ve kimyagerlerle ihtisaslarına taallük eden maddeler için veterinerler ve dış tabipleri salâhiyettardırlar. Ancak bu maddelerin her türlü fennî şartları haiz ve yapılacak müstahzarlar için kâfi tesisatı muhtevi olduğu teftiş neticesinde anlaşılın bir imalâthane veya lâboratuvarında hazırlanması mecburidir.

İmalî teknik bakımdan hususiyeti haiz mühim müstahzarları yapanların işin icabettirdiği ihtisas sahiplerinden olması ve bu gibi müstahzarların yapıldığı lâboratuvarların hususi mahiyette her türlü fennî vasıtalarla teçhiz edilmeleri lâzımdır. Müessir ve zehirli maddeleri muhtevi müstahzarları imal eden lâboratuvarlarda eczacı veya kimyager bir mesul müdür bulundurulur.

Her nevi müstahzarat lâboratuvarları veya imalâthaneleri Sıhhat ve İçtimai muavenet vekâletinin teftişine tabidir.

Madde 6. — 5 nci maddede zikredilen şartlar dahilinde yapılacak müstahzarların müsaadesini almak için evvelemirde bir istida ile Sıhhat ve İçtimai muavenet vekâletine müracaat olunur. Bu istida ile beraber müstahzarlardan beş nümune ve cinsi ve miktarı sarıh olarak tâyin edilmiş olmak şartıyla müstahzarı terkip eden maddeleri bildirir tasdikli bir formül ve müstahzarın ambalajına mahsus kap vesaire ve tarifname nümune ve suretleri gönderilir ve müstahzarın toptan ve perakende satış fiyatları da bildirilir.

Madde 7. — 6 ncı maddede yazılı istida ve nünuneler Sıhhat ve İçtimai muavenet vekâletince tetkik ve tahlil edilerek aşağıda yazılı şartların mevcudiyeti halinde izin verilmesine müteallik muamele yapılır:

Hü.

Ad. E.

verilmesine müteallik muamele yapılır.»

A) Müsaade talep eden kimsenin bu kanunla tâyin edilmiş olan salâhiyeti haiz olması;

B) Tevdi, edilen formulün müstahzar halinde ticarete arzedilmesinde fayda bulunması;

C) Kullanılmasında sıhhi mahzur bulunmaması;

D) Sanata muvafık yapılması ve uzun müddet muhafazası halinde bozulmaya müsait olmaması;

E) Tahlil ve tetkik neticesinde formülüne uygun ve bildirilen tedavi vasıflarını haiz olması;

F) Fiyatının muvafık ve isminin uygun bulunması;

Müstahzarın tabip reçetesiyle veya reçeteye lüzum olmadan serbestçe satılması hususu vekâletçe tâyin ve ruhsatnamede zikredilir. Bu kanun mucibince yapılmasına izin verilen müstahzarların isimleri resmî gazete ile ilân edilir. Tahlil masrafı ve ruhsatname harcı müstediye aittir.

MADDE 5. — 1262 numaralı kanunun sekizinci maddesi nihayetine aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

«Müstahzar fabrikaları ve lâboratuvarlarının vekilleri, eczacı veya hususi kanuna göre müsaadesi alınmış bir ecza ticarethanesine sahip olmadıkları takdirde iş gördükleri yerlerde, vekâetini haiz oldukları fabrika veya lâboratuvar müstahzarlarından nümune olarak gönderilecek veya dağıtılacak miktardan fazla bulunduramazlar. Fazla miktarda bulundurmak istedikleri takdirde, ecza ticarethaneleri hakkındaki 984 numaralı kanun ahkâmı dairesinde, eczacı bir mesul müdür istihdamına mecburdurlar.

MADDE 5. — Hükümetin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

S. İ. M. E.

A) Müsaade talep eden kimsenin bu kanunla tâyin edilmiş olan salâhiyeti haiz olması;

B) Tevdi edilen formülün müstahzar halinde ticarete arz edilmesinde fayda bulunması;

C) Kullanılmasında sıhhi mahzur bulunmaması;

D) Sanata muvafık yapılması ve uzun müddet muhafazası halinde bozulmağa müsait olmaması;

E) Tahlil ve tetkik neticesinde formülüne uygun ve bildirilen tedavi vasıflarını haiz olması;

F) Fiyatının muvafık ve isminin uygun bulunması.

Müstahzarın tabip reçetesiyle veya reçeteye lüzum olmadan serbestçe satılması hususu vekâletçe tâyin ve ruhsatnamede zikredilir. Bu kanun mucibince yapılmasına izin verilen müstahzarların isimleri resmî gazete ile ilân edilir. Tahlil masrafı ve ruhsatname harcı istida sahibine aittir.

Sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti piyasa icaplarına göre müstahzar fiyatlarının tadilini istiyebilir.

Madde 8. — Ecnebi memleketlerden getirilen müstahzarlar için müsaade talebi ancak Türkiye dahilinde sanat icrasına mezun eczane ve ecza ticarethaneleri sahipleri veya işbu müstahzarları imal eden fabrika ve lâboratuvarların Türkiye'de oturan vekilleri tarafından vâkı olduğu takdirde kabul olunur. Bu gibi müstahzarlar için dahili müstahzarlar gibi müsaade istisali zımında istida ile Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletine müracaat edilir.

Verilen istida ile beraber müstahzarın imal mahalli, Türkiye konsolosluklarınca tasdikli formülleri, tarifnameleri ve mahreci olan memlekette serbest veya reçete ile satılmasına dair müsaade mevcutsa bu müsaadenin tasdikli bir sureti ve beş nümune vekâlete tevdi edilir. Tahlil masrafları ve ruhsatname harcı istida sahibine aittir. İşbu istida 7 nci maddede yazıldığı şekilde muamele görerek müsaade edileceklerin gümrüklerce ithali temin edilir ve Resmî Gazete ile isimleri ilân olunur.

Müstahzar fabrikaları ve lâboratuvarlarının

Hü.

Ad. E.

MADDE 6. — 1262 numaralı kanunun dokuzuncu maddesi nihayetine aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

«Şu kadarki müstahzar üzerinde fennî tetkikler icrası veya şifai tesirlerinin tecrübelerle tesbiti icabeylediği hallerde bu müddet lüzumu kadar uzatılabilir.

MADDE 7. — 1262 numaralı kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

« Müstahzarların harici ambalâj aksamı üzerinde ve ambalâj derunundaki tarifnamelerinde vazih olarak âmilinin ismi ve imal edildiği mahal ve ruhsatname numarası ve sureti istimali ve fiyatı muharrer olacak ve terki binde müessir ve semmî edviye bulunduğu halde cins ve miktarı ve vekâletçe lüzum gösterilen hallerde imal tarihi nazarı dikkati celbedecek surette kayıt ve işaret edilecektir ».

Tabip reçetesiyle satılmasına müsaade edildiği takdirde bu husus dahi sarahaten yazılacaktır.

MADDE 8. — 1262 numaralı kanunun on üçüncü maddesine aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

« Münhasıran tuvalete mahsus olanları müstesna olmak üzere müstahzarların sabit ve müteharrik sinema filimleri veya ışıklı ve ışiksiz afişlerle veya radyo ile reklâmları yapılması yasaktır.

MADDE 6. — Hükümetin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Hükümetin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Müstahzarları övme yolunda ve bunlara malik olmadıkları şifa hassalarını atıf veya mevcut şifalı tesirleri büyültmek suretiyle sabit veya müteharrik sinema filimleri, ışıklı veya ışiksiz ilân, radyo veya herhangi bir vasıta ile reklâm yapılması memnurdur. Şu kadar ki tarifname ve gazetelerde . . . hastalıklarında istimali faidelidir, şeklindeki ilânlara müsaade olunabilir. Bu gibi reklâm nümunelerinin önceden Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince tasvip edilmeleri lâzımdır.

S. İ. M. E.

vekilleri eczacı veya hususi kanununa göre müsaadesi alınmış bir ecza ticarethanesine sahip olmadıkları takdirde iş gördükleri yerlerde vekâletini haiz oldukları fabrika ve lâboratuvar müstahzarlarından nümune olarak gösterilecek veya dağıtılacak miktardan fazla bulundurmazlar. Fazla miktarda bulundurmamak istedikleri takdirde ecza ticarethaneleri hakkındaki 984 sayılı kanun hükümleri dairesinde eczacı bir mesul müdür istihdamına mecburdurlar.

Madde 9. — Memlekette yapılacak veya dışardan getirtilecek müstahzarlara ait istidaları Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletine geldiği tarihten itibaren nihayet iki ay zarfında muamelesi bitirilerek istida sahibine cevap verilir.

Şu kadar ki müstahzar üzerinde fennî tetkikler icrası veya şifai tesirlerinin tecrübelerle tesbiti icabeylediği hallerde bu müddet lüzumu kadar uzatılabilir.

Madde 12. — Müstahzarların dış ambalaj kıyımları üzerinde ve ambalaj içindeki tarifname-lerde acık ve Türkçe olarak ruhsat sahibinin ve yapıldığı lâboratuvarın adı ve adresi, ruhsat numarası ve ilâcın nasıl kullanılacağı ve fiyatı yazılı olacak ve terkinde müessir ve zehirli maddeler varsa cins ve miktarları ve vekâletçe lüzum gösterilen hallerde yapıldığı tarih göze çarpacak surette kayıt ve işaret edilecektir. Yalnız tabip reçetesiyle satılmasına müsaade edildiği takdirde bu husus dahi açık olarak yazılacaktır.

Madde 13. — Müstahzarları öğme yolunda ve bunlara malik olmadıkları şifa hassaları atıf veya mevcut şifai tesirleri büyütme suretiyle sabit veya müteharrik sinema filimleri, ışıklı veya ışiksiz ilân, radyo veya herhangi bir vasıta ile reklâm yapılması memnudur. Şu kadar ki tarifname ve gazetelerde « hastalıklarında kullanılması faydalıdır » şeklindeki ilânlara müsaade olunabilir. Ancak reçetesiz satılmasına müsaade edilmeyen müstahzarların tribi mecmualardan başka yerlerde reklâmları yapılamaz. Reklâm nümunelerinin önceden Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince tasvip edil-

Hü.

Ad. E.

MADDE 9. — 1262 numaralı kanunun 18 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

« 10 ncu maddede zikredilen tahlil neticesinde müstahzarların terkinde bulunan maddelerin saf olmadığı veyahut izin verme muamelesi için verilmiş olan formüle uymadığı veya tedavi vasıflarını azaltacak veyahut kaybedecek surette imal edilmiş olduğu sabit olursa, adma ruhsat verilmiş mesul sahibi veya bu maddeleri bu şekilde imal edildiğini bilerek satanlar veya satılığa arzedenler veya sattıranlar (50) liradan (500) liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilir.

Yukarıki fıkrada zikredildiği veçhile imal edilmiş müstahzarlar, bunları her ne suretle olursa olsun istimal edenlerin sıhhatini hafif veya ağır surette ihlâl edecek mahiyette yapılmış ise adma ruhsatname verilmiş olan mesul sahibi veya bu müstahzarları bilerek satan veya sattıranlar veya satılığa arzedenler Türk ceza kanununun 395 nci maddesine tevfikân tecziye olunur.

Birinci ve ikinci fıkrada yazılı bu müstahzarlar her buldukları yerde mühür altına alınarak mahkeme neticesinde yok edilir.

Bu madde mucibince iki defa mahkûmiyet halinde ruhsatname Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince geri alınır.

MADDE 10. — Kanunun 19 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Ruhsatsız olarak müstahzar imal edenler veya satanlar veya sattıranlardan müstahzar imaline salâhiyet sahibi buldukları takdirde (50) liradan (200) liraya kadar ağır para cezası ve müstahzar imaline salâhiyet sahibi olmadıkları takdirde (200) liradan (500) liraya kadar ağır para cezası alınır ve bu müstahzarlara vaziyed edilerek mahkemece imhasına karar verilir.

Hariçten ruhsatsız müstahzar ithal etmek veya ruhsatsız ithal edildiğini bilerek bunları satmak veya bunları sattırmak kaçakçılıktır. Memnu eşya kaçakçılığını teşkil eden bu suçları iş-

MADDE 9. — Hükümetin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Hükümetin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

S. İ. M. E.

meleri lâzımdır.

Bir müstahzarın ilmî vasıfları hakkında hazırlanmış olan filimler Sıhhat ve içtimai muafnet vekâletinin müsaadesiyle ve tâyin edeceği yerlerde gösterilebilir.

Madde 19. — Ruhsatsız olarak müstahzar imal edenler, veya bunları satanlar, veya satıranlardan müstahzar imaline salâhiyet sahibi buldukları takdirde 50 liradan 200 liraya kadar ağır para cezası ve müstahzar imaline salâhiyet sahibi olmadıkları takdirde 200 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası almır ve bu müstahzarlara vazıyed edilerek mahkemece imhasma karar verilir.

Hariçten ruhsatsız müstahzar ithal etmek veya ruhsatsız ithal edildiğini bilerek bunları satmak veya sattırmak kaçakçılıktır. Memnu eşya kaçakçılığını teşkil eden bu suçları işliyenler hakkında 1918 sayılı kanun hükümleri tat-

Hü.

Ad. E.

leyenler hakkında 1918 sayılı kanun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 11. — 1262 numaralı kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir:

Tıbbi müstahzarları taklit ederek bunları şifai hassalarını azaltacak veya büsbütün yok edecek surette yapanlar veya bunları bilerek satanlar veya sattıranlar veya satılığa arzedenler üç aydan bir seneye kadar hapse ve bunların ticarete sevk edilmiş miktarlarına göre ayrıca (100) liradan (1 000) liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilir.

Bu kanunun 1 nci maddesiyle 2 nci maddesinin (E) fıkrasında gösterildiği veçhile yalnız ecza ticarethaneleriyle eczanelerde satılması mecburi olan her nevi müstahzarları salâhiyeti olmayan kimselere satanlardan veyahut kanuni salâhiyeti olmadığı halde bunları satan veya satmak üzere dükkânda veya nezdinde bulunanlardan (50) liradan (100) liraya kadar ağır para cezası alınır. Bu suretle satılan müstahzarlar zehirli maddeleri ihtiva eden ve yalnız tabip reçetesiyle satılması meşrut olan neviden ise ağır para cezası (200) liradan (500) liraya kadar hükmolunur ve her iki halde de müstahzarlara el konarak mahkeme kararıyla yok edilir.

MADDE 11. — Hükümetin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

S. İ. M. E.

bik olunur.

MADDE 2. — 3402 sayılı kanununun 1 nci maddesiyle tadil edilmiş olan 1262 sayılı kanununun 18 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Madde 18. — 10 ncu maddede zikredilen tahlil neticesinde müstahzarların terkinde bulunan maddelerin saf olmadığı, veyahut izin verme muamelesi için verilmiş olan formüle uymadığı, veya tedavi vasıflarını azaltacak veya kaybedecek surette imal edilmiş olduğu sabit olursa adma ruhsat verilmiş mesul sahibi, veya bu maddeleri bu şekilde imal edildiğini bilerek satanlar, veya satılığa arzedenler, veya sattıranlar 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilir.

Bu müstahzarlar her buldukları yerde mühür altına almarak muhakeme neticesinde yok edilir.

Bu madde mucibince iki defa mahkûmiyet halinde ruhsatname Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince geri almır.

MADDE 3. — 1262 sayılı kanuna aşağıdaki maddeler ilâve edilmiştir:

Ek madde 1. — Tıbbi müstahzarları taklit ederek bunların şifai hassalarını azaltacak veya büsbütün yokedecek surette yapanlar, veya bunları bilerek satanlar, veya sattıranlar, veya satılığa arzedenler üç aydan bir seneye kadar hapse ve bunların ticarete sevk edilmiş miktarlarına göre ayrıca 100 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilir.

1262 sayılı kanununun 1 nci maddesiyle işbu kanunla değiştirilen 2 nci maddesinin B bendinin III sayılı fıkrasında gösterildiği veçhile yalnız ecza ticarethaneleriyle eczanelerde satılması mecburi olan her nevi müstahzarları salâhiyet olmıyan kimselere - bunların işbu maddeleri ticarete arzedeceklerini bilerek - satanlardan veyahut kanuni salâhiyeti olmadığı halde bunları satan veya satmak üzere dükkânında veya nezdinde bulunduranlardan 50 liradan 100 liraya kadar ağır para cezası almır. Bu suretle satılan müstahzarlar zehirli maddeleri ihtiva eden ve yalnız tabip reçetesiyle satılması meşrut olan neviden ise ağır para cezası 200 liradan

Hü.

Ad. E.

MADDE 12. — 16 . XII . 1940 tarihli ve 3940 sayılı kanun hükümleri mahfuzdur.

MADDE 13. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 14. — Bu kanun hükümlerinin ifasına Adliye ve Sıhhat ve içtimai muavenet vekilleri memurdurlar. 7 . V . 1941

Bş. V. Ad. V. M. M. V.

Dr. R. Saydam H. Menemencioğlu S. Arıkan

Da. V. Ha. V. Ma. V.

Fayık Öztürk Ş. Saracoğlu F. Ağralı

Mf. V. Na. V. İk. V.

Yücel A. F. Cebesoy Hüsnü Çakır

S. İ. M. V. G. İ. V. Zr. V.

Dr. H. Alataş R. Karadeniz Muhlis Erkmen

Mü. V. Ti. V.

C. K. İncedayı M. Ökmen

MADDE 12. — Hükümetin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Hükümetin 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Bu kanun hükümlerinin icrasına Adliye, Sıhhat ve içtimai muavenet ve Gümrük ve inhisarlar vekilleri memurdurlar.

S. İ. M. E.

500 liraya kadar hükmolunur. Ve her iki halde de müstahzarlara el konularak mahkeme kararıyla yok edilir.

Ek madde 2. — 1262 sayılı kanunun işbu kanunla değiştirilen 18 ve 19 ncu maddeleriyle birinci ek maddesinde yazılı hallerde bu gibi müstahzarları kullanmanın halkın sıhhatine hafif veya ağır bir şekilde zararlı olacağı anlaşıldığı surette adına ruhsat verilmiş mal sahibi, veya ruhsatsız olarak imal edenler, veya ruhsatsız olarak hariçten ithal edenler, veya müstahzarların taklidini yapanlarla bunların formüllerine uymadığı veya tedavi vasıflarını azaltacak veya kaybedecek surette imal edildiğini, veya ruhsatsız imal veya ithal edildiğini, veya bunların taklit olduklarını bilerek satanlar, veya sattıranlar, veya satılığa çıkaranlar hakkında işbu maddelerde yazılı cezalardan başka ayrıca Türk Ceza kanununun 395 nci maddesi hükümleri tatbik olunur.

Ek madde 3. — Tetkik veya tecrübe edilmek veya şahsi tedavide kullanılmak ve Sıhhat ve İctimai muavenet vekâletince kabul edilecek miktarı aşmamak üzere ruhsatnameyi haiz olmayan müstahzarlarla bunlardan ticarete girilmemek şartıyla resmî müesseseler veya âmme menfaatlerine hâdim hayır cemiyetleri namına gelecek olanların dışarıdan memlekete ithaline Sıhhat vekâletince müsaade edilebilir.

MADDE 4 — 16. XII. 1940 tarihli ve 3940 sayılı kanunun hükümleri mahfuzdur.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 6. — Bu kanun hükümlerinin icrasına Adliye, Sıhhat ve İctimai muavenet ve Gümrük ve inhisarlar vekilleri memurdur.